

ÖZEL CEZA HUKUKU
Cilt VIII
Ekonomi, Sanayi ve
Ticarete İlişkin Suçlar

Bilişim Alanında Suçlar
(TCK m. 235 - 246)

Prof. Dr. Köksal BAYRAKTAR

Prof. Dr. Vesile Sonay EVİK

Prof. Dr. Zeynel T. KANGAL

Prof. Dr. Ali Kemal YILDIZ

Doç. Dr. Eylem AKSOY RETORNAZ

Doç. Dr. Gülşah BOSTANCI BOZBAYINDIR

Doç. Dr. Ali Hakan EVİK

Doç. Dr. Pınar MEMİŞ KARTAL

Dr. Öğr. Üyesi Asuman AYTEKİN İNCEOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Fulya EROĞLU

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XXV

EKONOMİ, SANAYİ VE TİCARETE İLİŞKİN SUÇLAR

EKONOMİ, SANAYİ VE TİCARETE İLİŞKİN SUÇLARIN GENEL ÖZELLİKLERİ.....	1
--	---

İHALEYE FESAT KARIŞTIRMA

I. GENEL OLARAK	10
A. TCK'DA DÜZENLENİŞ BİÇİMİ	10
B. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI.....	13
C. İHALE KAVRAMI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	18
D. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	20
II. SUÇUN UNSURLARI	22
A. MADDİ UNSUR	22
1. Fail.....	22
2. Mağdur.....	29

3. Suçun Konusu	30
4. Hareket	32
a. Genel Olarak.....	32
b. Hileli Davranışlarda Bulunmak Suretiyle İhaleye Fesat Karşıtmak.....	36
aa. Hileli Davranışlarla İhaleye Katılma Yeterliğine veya Koşullarına Sahip Olan Kişilerin İhaleye Katılmasını Engellemek.....	39
bb. Hileli Davranışlarla İhaleye Katılma Yeterliğine veya Koşullarına Sahip Olmayan Kişilerin İhaleye Katılmasını Sağlamak.....	40
cc. Hileli Davranışlarla Teklif Edilen Malları, Şartnamesinde Belirtilen Niteliklere Sahip Olduğu Halde, Sahip Oldmadığından Bahisle Değerlendirme Dışı Bırakmak.....	41
dd. Hileli Davranışlarla Teklif Edilen Malları, Şartnamesinde Belirtilen Niteliklere Sahip Olmadığı Halde, Sahip Olduğundan Bahisle Değerlendirmeye Almak	41
c. Tekliflerle İlgili Olup İhale Mevzuatına veya Şartnamelere Göre Gizli Tutulması Gereken Bilgilere Başkalarının Ulaşmasını Sağlamak.....	42
d. Cebir veya Tehdit Kullanmak Suretiyle ya da Hukuka Aykırı Diğer Davranışlarla, İhaleye Katılma Yeterliğine veya Koşullarına Sahip Olan Kişilerin İhaleye, İhale Sürecindeki İşlemlere Katılmalarını Engellemek.....	44
e. İhale Şartlarını ve Özellikle Fiyatı Etkilemek İçin Açık veya Gizli Anlaşma Yapmak	48
5. Netice	50
6. Teşebbüs	51
B. MANEVİ UNSUR	53
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	53
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	54

1. Ağırlatıcı Neden.....	54
2. Hafifletici Neden.....	54
III. KUSURLULUĞU ETKİLEYEN NEDENLER.....	56
IV. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	57
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	57
B. İŞTİRAK.....	59
1. Özgü Suça Sebebiyet Vermeyen Seçimlik Hareketlere İştirak	60
2. Özgü Suça Sebebiyet Veren Seçimlik Hareketlere İştirak.....	62
3. Özgü Suça Sebebiyet Veren Seçimlik Hareketler Açısından Dolaylı Faillik Müessesesinin Uygulanıp Uygulanmayacağı Sorunu	66
V. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	70
A. YAPTIRIM.....	70
B. YARGILAMA.....	71

EDİMİN İFASINA FESAT KARIŞTIRMA

I. GENEL OLARAK	74
A. TCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI	76
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR	77
II. SUÇUN UNSURLARI	78
A. MADDİ UNSUR	78
1. Fail	78
2. Mağdur.....	79
3. Suç Konusu	80
4. Hareket	81
5. Netice	87
6. Teşebbüs	87
B. MANEVİ UNSUR.....	88
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	88

III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	88
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ	88
B. İŞTİRAK.....	89
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	89
A. YAPTIRIM	89
B. YARGILAMA.....	90

FİYATLARI ETKİLEME

I. GENEL OLARAK	91
A. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI.....	92
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	94
II. SUÇUN UNSURLARI	95
A. MADDİ UNSUR	95
1. Fail.....	95
2. Mağdur	95
3. Maddi Konu.....	95
4. Hareket	99
a. Genel Olarak.....	99
b. Yalan Haber veya Havadis Yayımlamak	99
c. Sair Hileli Yollara Başvurmak	102
5. Netice	103
6. Teşebbüs	104
B. MANEVİ UNSUR	104
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	104
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	105
III. KUSURLULUĞU ETKİLEYEN NEDENLER.....	108
IV. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	108
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	108
B. İŞTİRAK.....	109
V. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	109

KAMUYA GEREKLİ ŞEYLERİN YOKLUĞUNA NEDEN OLMA

I.	GENEL OLARAK	111
	A. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI.....	111
	B. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	112
II.	SUÇUN UNSURLARI	114
	A. MADDİ UNSUR.....	114
	1. Fail.....	114
	2. Mağdur.....	114
	3. Suç Konusu	115
	4. Hareket, Netice ve Nedensellik Bağı	116
	5. Teşebbüüs	118
	B. MANEVİ UNSUR.....	118
	C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	119
III.	SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	119
	A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	119
	B. İŞTİRAK.....	119
IV.	YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	120
	A. YAPTIRIM.....	120
	B. YARGILAMA.....	120

TİCARÎ SIR, BANKACILIK SIRRI VEYA MÜŞTERİ SIRRI NİTELİĞİNDEKİ BİLGİ VEYA BELGELERİN AÇIKLANMASI

I.	GENEL OLARAK	123
	A. ETCK – TCK KARŞILAŞTIRMASI	124
	B. KARŞILAŞTIRMALI HUKUK.....	125
	1. Sadece Meslek Sırrının İfşası Suçunu Düzenleyen Ceza Kanunları.....	126

2. İşletme Sırrının İfşası Suçunu Özel Olarak Düzenleyen Ceza Kanunları	126
C. KORUNAN HUKUKÎ YARAR.....	128
II. SUÇUN UNSURLARI	130
A. MADDİ UNSUR	130
1. Fail	130
a. Sıfat veya Görevi, Meslek veya Sanatı Gereği Ticarî Sır, Bankacılık Sırı veya Müşteri Sırı Niteliğindeki Bilgi veya Belgelere Vâkif Olan Kişi	130
b. Ticarî Sır, Bankacılık Sırı veya Müşteri Sırı Niteliğindeki Bilgi veya Belgeleri Hukuka Aykırı Yolla Elde Eden Kişi.....	135
c. Cebir veya Tehdit Kullanarak Bir Kimseyi Ticarî Sır, Bankacılık Sırı veya Müşteri Sırı Niteliğindeki Bilgi veya Belgeleri Açıklamaya Mecbur Kılan Kişi.....	137
2. Mağdur.....	137
3. Suç Konusu	138
a. Sır Kavramı	139
b. Ticarî Sır.....	144
c. Bankacılık Sırı	146
d. Müşteri Sırı.....	149
e. Fennî Keşif ve Buluşlar.....	150
f. Sınaî Uygulamaya İlişkin Bilgiler.....	151
4. Hareket	151
a. Sır Niteliğindeki Bilgi veya Belgeleri Yetkisiz Kişilere Vermek.....	152
b. Sır Niteliğindeki Bilgi veya Belgeleri İfşa Etmek	154
c. Cebir veya Tehdit Kullanarak Sır Niteliğindeki Bilgi veya Belgeleri Açıklamaya Mecbur Kılmak	155
5. Teşebbüs	156
B. MANEVİ UNSUR	157
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	160

1.	Kanun Hükmünün Yerine Getirilmesi	160
2.	Meşru Savunma	161
3.	Zorunluluk Hâli.....	162
4.	Hakkın Kullanılması.....	162
5.	İlgilinin Rızası.....	163
6.	Varsayılan Rıza.....	164
7.	Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Aşılması	165
8.	Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Maddî Koşullarında Hata	165
D.	SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	166
III.	SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	168
A.	SUÇLARIN BİRLEŞMESİ	168
1.	Gerçek İçtima	168
2.	Görünüşte İçtima	168
a.	Özel Norm-Genel Norm İlişkisi.....	168
b.	Aslı Norm – Talî Norm İlişkisi.....	171
3.	Fikrî İçtima	172
a.	Aynı Neviden Fikrî İçtima	172
b.	Farklı Neviden Fikrî İçtima	172
4.	Bileşik Suç	172
5.	Zincirleme Suç	173
B.	İŞTİRAK.....	173
IV.	YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	175
A.	YAPTIRIM.....	175
B.	YARGILAMA.....	177

MAL VEYA HİZMET SATIMINDAN KAÇINMA

I.	GENEL OLARAK	180
II.	KORUNAN HUKUKÎ YARAR.....	183

III. SUÇUN UNSURLARI	183
A. MADDİ UNSUR.....	183
1. Fail.....	183
2. Mağdur.....	184
3. Hareket ve Netice	184
B. MANEVİ UNSUR	189
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	190
IV. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	191
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	191
B. İŞTİRAK.....	191
V. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	191
A. YAPTIRIM.....	191
B. YARGILAMA.....	192

TEFECİLİK

I. GENEL OLARAK	193
A. TARİHÇE.....	194
1. Türk Hukuku.....	194
2. Çeşitli Toplumlardaki Uygulamalar.....	195
a. Faizle para verilmesine karşı dinsel yaklaşımalar.....	196
b. Çeşitli dönemlerde faizden kazanç sağlama.....	196
c. Çeşitli ülkelerde durum	197
B. KARŞILAŞTIRMALI HUKUK.....	197
C. BENZER KAVRAMLARDAN FARKLI YÖNLERİ	198
1. İlkrazatçılık ve Tefecilik.....	198
2. Tefecilik ve Finans Sağlamak (Mali Kaynak Sağlamak)	199
3. Tefecilik ve Faktoring.....	199
4. Tefecilik ve Ödünç Para Verme (Karz) Sözleşmesi.....	200
5. Tefecilik ve Gabin.....	200
6. Tefecilik ve İzinsiz Bankacılık	201

7. Tefecilik ve Dolandırıcılık	202
D. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	202
II. SUÇUN UNSURLARI	203
A. KAVRAM - TANIM.....	203
B. MADDİ UNSUR.....	204
1. Fail.....	204
2. Mağdur.....	204
3. Suç Konusu	205
4. Hareket	208
5. Netice	214
6. Teşebbüs	214
C. MANEVİ UNSUR.....	215
D. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	215
E. SUÇU ETKİLEYEN NEDEN	215
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	216
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	216
B. İŞTİRAK	216
IV. YARGILAMA VE YAPTIRIM	216
A. YARGILAMA.....	216
B. YAPTIRIM.....	217

BİLİŞİM ALANINDA SUÇLAR

BİLİŞİM ALANINDA SUÇLARIN GENEL ÖZELLİKLERİ.....	220
---	------------

BİLİŞİM SİSTEMİNE GİRME

I. GENEL OLARAK	229
A. GENEL AÇIKLAMALAR	230
B. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI.....	233
C. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	233

II.	SUÇUN UNSURLARI	234
A.	MADDİ UNSUR.....	234
1.	Fail.....	234
2.	Mağdur.....	234
3.	Suçun Konusu	235
4.	Hareket	238
5.	Teşebbüs	242
B.	MANEVİ UNSUR.....	243
C.	HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	245
D.	SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	245
1.	Cezanın Artırılmasını Gerektiren Nedenler	245
2.	Cezanın Azaltılmasını Gerektiren Nedenler.....	245
E.	NETİCESİ SEBEBİYLE AĞIRLAŞMIŞ HAL	246
III.	SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	247
A.	SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	247
B.	İŞTİRAK.....	249
IV.	YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	249
A.	YAPTIRIM.....	249
B.	YARGILAMA.....	250

SİSTEMİ ENGELLEME, BOZMA, VERİLERİ YOK ETME VEYA DEĞİŞTİRME

I.	GENEL OLARAK	251
A.	GENEL AÇIKLAMALAR	252
B.	YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI.....	254
C.	KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	255
II.	SUÇUN UNSURLARI	255
A.	MADDİ UNSUR.....	255
1.	Fail.....	255
2.	Mağdur.....	256

3. Suçun Konusu	256
4. Hareket ve Netice	259
5. Teşebbüş	266
B. MANEVİ UNSUR	267
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	268
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER	268
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK	269
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ	269
B. İŞTİRAK	273
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA	273
A. YAPTIRIM	273
B. YARGILAMA	274

BANKA VE KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE KULLANILMASI SUÇU

I. GENEL OLARAK	276
A. GENEL AÇIKLAMALAR	276
B. ETCK İLE TCK KARŞILAŞTIRMASI	277
C. KORUNAN HUKUKİ YARAR	279
II. SUÇUN UNSURLARI	283
A. MADDİ UNSUR	283
1. Fail	283
2. Mağdur	284
3. Suçun Konusu	289
4. Hareket ve Netice	290
a. Başkasına Ait Gerçek Bir Banka veya Kredi Kartı İle Yarar Sağlama	290
b. Sahte Banka Veya Kredi Kartı Üretme, Satma, Devretme, Satın Alma veya Kabul Etme	293
c. Sahte Banka veya Kredi Kartı İle Yarar Sağlama	296

5. Teşebbüüs	296
B. MANEVİ UNSUR	298
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	299
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	299
1. Şahsi Cezasızlık Sebepleri	299
2. Etkin Pişmanlık	301
III. SUÇLARIN BİRLEŞTİRİLMESİ VE İŞTİRAK.....	302
A. SUÇLARIN BİRLEŞTİRİLMESİ.....	302
B. İŞTİRAK.....	308
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	309
A. YAPTIRIM.....	309
B. YARGILAMA.....	310

YASAK CİHAZ VEYA PROGRAMLAR

I. GENEL OLARAK	311
A. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI	312
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	312
II. SUÇUN UNSURLARI	313
A. MADDİ UNSUR.....	313
1. Fail.....	313
2. Mağdur.....	313
3. Suçun Konusu	313
4. Hareket ve Netice	316
5. Teşebbüüs	319
B. MANEVİ UNSUR	319
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	320
D. SUÇU ETKİLEYEN HALLER.....	322
1. Hafifletici nedenler.....	322
2. Ağırlaştırıcı Nedenler.....	322
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	322

A. Suçların Birleşmesi.....	322
B. İştirak	323
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA	324
A. Yaptırım.....	324
B. Yargılama	324